

UTKAST 2.12.2016

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om skatt på lätta motorfordon och till lag om ändring av 21 och 57 § i fordonsskattelagen**PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL**

I propositionen föreslås det att det stiftas en ny lag om skatt på lätta motorfordon. Genom lagen införs för motorcyklar i kategorierna L3 och L4 samt för tre- och fyrhjulingar i kategorierna L5 och L7 en ny årlig skatt som intäktsförs till staten. Skatten ska emellertid inte gälla sådana fordon i de ovannämnda kategorierna som har en cylindervolym på högst 125 kubikcentimeter, som exempelvis lätta motorcyklar. Den ska inte heller gälla mopeder i kategorierna L1 och L2 eller mopedbilar i kategori L6.

Skatten föreslås vara 150 euro per år.

Enligt förslaget ska skatten fastställas av Trafiksäkerhetsverket på basis av uppgifterna i fordonstrafikregistret. Skattemyndighet på Åland ska vara statens ämbetsverk på Åland. Skatten ska tas ut för en 12 månaders skatteperiod med debetsedlar som sänds till de skattskyldiga. Skattskyldig är fordonets ägare eller innehavare. Att ägaren eller innehavaren byts ut eller fordonet ställs av under skatteperioden ska inte påverka beloppet av den skatt som tas ut. Om fordonet emellertid ställs av innan skatteperioden har löpt ut debiteras ingen skatt förrän fordonet åter ställs på. På beskattningsförfarandet ska till stora delar tillämpas bestämmelserna i fordonsskattelagen.

Polisen, Tullen och gränsbevakningsväsendet ska svara för skattekontrollen. Om ett oregistrerat eller avställt fordon används i trafik utan att någon skatt har betalats, ska för fordonet på samma sätt som för bilar tas ut en kvarsfatt som har karaktären av en sanktion.

I propositionen föreslås det vidare att bestämmelserna om sändande av debetsedel i fordonsskattelagen preciseras. I fordonsskattelagen föreslås också en ny bestämmelse som gör det möjligt att övervaka fordonsbeskattningen på teknisk väg.

Skatten bedöms öka statens skatteintäkter med ca 25 miljoner euro varje år.

Propositionen har samband med statsbudgeten för 2017 och har beaktats i den första tilläggsbudgetpropositionen för 2017.

Lagarna avses träda i kraft den 1 maj 2017. Från den tidpunkten ska skatt tas ut för motorfordon som är registrerade eller borde vara registrerade för användning i trafik i fordonstrafikregistret.

ALLMÄN MOTIVERING

1 INLEDNING

Enligt regeringsprogrammet för statsminister Juha Sipiläs regering införs för registrerade båtar och motorfordon en årlig skatt, som beräknas ta in sammanlagt 50 miljoner euro varje år. I samband med beredningen av statsbudgeten för 2017 beslutade regeringen att införa skatten i maj 2017. Man har beslutat att motorfordonens andel av den målsatta skatteintäkten ska vara 30 miljoner euro per år.

Statsrådets finanspolitiska ministerutskott har i sina närmare riktlinjer beslutat att skatten endast ska gälla lätta motorfordon. Dessutom lämnas mopeder, lätta motorcyklar och mopedbilar utanför tillämpningsområdet för skatten. I praktiken ska skatten därmed närmast gälla vanliga motorcyklar och vissa tre- och fyrhjulingar. Denna proposition innehåller förslag om denna skatt. I fråga om båtskatten lämnas en separat regeringsproposition.

2 NULÄGE

2.1 Lagstiftning och praxis

Registrering av lätta motorfordon.

Trafiksäkerhetsverket är registermyndighet för fordon i Finland. Enligt fordonslagen (1090/2002) gäller registreringsskyldigheten motorfordon som används i trafik eller släpvagnar som kopplas till ett sådant motorfordon. Motorfordon registreras i det riksomfattande fordonstrafikregister som avses i lagen om fordonstrafikregistret (541/2003), nedan *registret*, på basis av en förhandsanmälan, registreringsbesiktning eller ett enskilt godkännande av fordon. I samband med detta registreras utöver tekniska data om fordonet bl.a. uppgifter om ägande, besittning och användningsändamål. I registret får antecknas uppgifter om fysiska och juridiska personer, bland dem bl.a. fordonets ägare eller innehavare.

Registret förs i syfte att förbättra trafiksäkerheten, minska den olägenhet för miljön som vägtrafiken orsakar och sköta beskattningsuppgifter och bilinteckningar inom vägtrafiken. Genom sin verksamhet vill Trafiksäkerhetsverket säkerställa att registeruppgifterna om fordon är korrekta samt att fordonen uppfyller de föreskrivna kraven. Den registeransvarige får använda registret för att sköta uppdrag eller förpliktelser som enligt lag hör till den eller som med stöd av lagen föreskrivits för den.

Enligt fordonslagen avses med motordrivna fordon personbilar, bussar, paketbilar och lastbilar, mopeder och motorcyklar, tre- och fyrhjuliga fordon i kategori L samt traktorer, motorredskap och terrängfordon. Ett motordrivet fordon och en släpvagn som kopplas till det eller till dess släpvagn och som inte genomgått första registrering och ändringsregistrering och besiktning på behörigt sätt får inte användas i trafik (*användningsförbud*). Användningsförbudet gäller också fordon som har avställts. Ett fordonets ägare eller en innehavare som i ägarens ställe har anmälts till registret samt ett fordonets förare är ansvariga för att ett fordon som används i trafik är trafikdugligt och, om så förutsätts, att det har registrerats och besiktigats på behörigt sätt.

Bestämmelserna i fordonslagen reviderades genom en lag (1609/2015) som trädde i kraft vid ingången av 2016. Lagändringen syftade till att eliminera överlappningar av den nationella reglering

som gäller fordon i kategori L med motsvarande reglering i EU-förordningarna. Fordonslagens grundläggande klassificering av fordon i kategori L följer klassificeringen i EU-förordningen, med den skillnaden att de tekniska kraven på olika fordonskategorier inte längre anges i fordonslagen. Tekniska specifikationer för fordon i kategori L finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 168/2013 om godkännande av och marknadskontroll för två- och trehjuliga fordon och fyrhjuliga.

Kategorin L1e omfattar lätta tvåhjuliga motorfordon. Underkategorin L1e-A omfattar motoriserade cyklar och underkategorin L1e-B tvåhjuliga mopeder. Trehjuliga mopeder hänförs till kategorin L2e. I fråga om mopeder är den högsta konstruktiva hastigheten 45 kilometer i timmen medan förbränningsmotorns cylindervolym är högst 50 kubikcentimeter.

En motorcykel (L3e och L4e) är ett tvåhjuligt motordrivet fordon med sidovagn (L3e) eller utan sidovagn (L4e) som har en motor med en cylindervolym på mer än 50 kubikcentimeter när det rör sig om en förbränningsmotor eller en högsta konstruktiv hastighet på mer än 45 kilometer i timmen.

En lätt fyrhjuling (L6e) är ett fyrhjuligt motordrivet fordon med en tomvikt på högst 350 kilogram (i fråga om elfordon tomvikt utan batterier) och en högsta konstruktiv hastighet på 45 kilometer i timmen. Hos fordon i kategori L6e har motorn en cylindervolym på högst 50 kubikcentimeter när det rör sig om en bensindriven ottomotor eller en högsta nettoeffekt på fyra kilowatt när det rör sig om en annan förbränningsmotor eller en elmotor. Underkategorin L6e-A omfattar lätta fyrhjuliga för väg och underkategorin L6e-B lätta mopedbilar.

Med en trehjuling (L5e) avses ett motordrivet fordon med tre symmetriskt placerade hjul som har en motor med en cylindervolym på mer än 50 kubikcentimeter när det rör sig om en förbränningsmotor eller en högsta konstruktiv hastighet på mer än 45 kilometer i timmen.

En tung fyrhjuling (L7e) är ett fyrhjuligt motordrivet fordon med en tomvikt på högst 400 kilogram, eller i fråga om ett fordon för godsbefordran, högst 550 kilogram (i fråga om elfordon i bägge fallen tomvikt utan batterier), och en motor med en högsta nettoeffekt på 15 kilowatt. Kategorin omfattar tunga mopedbilar för passagerar- eller godsbefordran samt tunga fyrhjuliga för väg och tunga terränggående fyrhjuliga.

Fordonslagen ändrades genom lag 175/2015 från ingången av 2015 så att det nu är möjligt att genom registreringsanmälan ställa av och ställa på också andra fordon än bilar. Dessutom ströks i lagen skyldigheten att i dessa situationer lämna in fordonets registreringsskyltar. Till skillnad från egentlig avregistrering, som endast är möjlig i de situationer som föreskrivs i lagen, kan en ovan avsedd anmälan göras utan särskilda skäl.

Körkortsbestämmelserna

I körkortslagen (386/2011) föreskrivs det om de ålders- och körkortskrav som gäller körkort. Enligt den lagen får den som har fyllt 16 år och har körkort för kategori A1 framföra en lätt motorcykel med en cylindervolym på högst 125 kubikcentimeter och en effekt av högst 11 kilowatt. För att framföra andra motorcyklar och trehjuliga krävs körkort för kategori A2 eller A. Kategori A2 gäller mellanstora motorcyklar, och kategori A omfattar också de allra största motorcyklarna. Åldersgränsen för kategori A2 är 18 år. Åldersgränsen för kategori A är 24 år om kortet avläggs med en förarexamen som första motorcykelkategori.

Den som har fyllt 15 år och har körkort för kategori AM får framföra en moped och en lätt fyrhjulig, dvs. i praktiken en mopedbil. För framförande av en personbil krävs det att man har fyllt 18 år och har körkort för kategori B. Med körkort för kategori B får man också framföra en moped och en mopedbil.

Beskattningen av motorfordon

När det gäller bilar är registeruppgifterna centrala vid debiteringen av fordonsskatt och vid skattekontrollen. Med stöd av fordonsskattelagen (1280/2003) tas i Finland ut fordonsskatt för personbilar, paketbilar och lastbilar i kategorierna M och N som är införda i registret. Skattskyldiga är de personer som i registret har antecknats som fordonets ägare eller innehavare. På basis av fordonets registreringstecken eller tillverkningsnummer kan man få information om registrerade fordon och beskattningen av dem samt namn, adress och kontaktinformation för fordonets ägare och innehavare samt försäkringstagaren.

För närvarande uppbärs för personbilar i kategori M och paketbilar i kategori N med en högsta tillåten totalmassa på 3 500 kilogram fordonsskattens grundskatt. Grundskatten påförs på basis av de specifika koldioxidutsläpp som konstaterats vid typgodkännandet av person- eller paketbilen och som antecknats i registret. I fråga om äldre bilar för vilka det inte finns några uppgifter om utsläpp bestäms skatten utifrån bilens totalmassa. Den lägsta koldioxidbaserade skatten har fastställts för bilar med 0-utsläpp och är från och med ingången av 2017 106 euro per år. Den lägsta på totalmassan baserade skatten är 223 euro. Den genomsnittliga koldioxidbaserade skatten för personbilar är 246 euro per år.

Fordonsskattens drivkraftsskatt tas ut för personbilar, paketbilar och lastbilar som drivs med sådant bränsle som beskattas lindrigare än bensin. Skattebeloppet varierar enligt fordonskategorin. Utöver att drivkraftsskatten har ett statsfinansiellt syfte tillämpas den också för att jämma ut skillnaderna i driftkostnaderna mellan bilister som använder bränslen som beskattas på olika sätt.

Fordonsskatten tas ut per dag och debiteras i förväg för skatteperioder på 12 månader på basis av uppgifterna i registret. För de dagar då bilen i enlighet med bestämmelserna i fordonslagen har anmälts som avställd tas ingen skatt ut. Anmälan om avställning avbryter samtidigt skatteperioden. På motsvarande sätt inleder påställning av bilen en ny skatteperiod, och ny skattskyldighet inträder. Skatteperioden och skattskyldigheten upphör också om bilens ägare eller innehavare byts ut, eftersom skatten debiteras ägaren eller innehavaren för den ägar- eller innehavarperiod som antecknats i registret.

Trafiksäkerhetsverket är skatteuppbördsmyndighet för fordonsskatten och förvaltar också fordonsregistret. På Åland är statens ämbetsverk på Åland skatteuppbördsmyndighet, och skatten verkställs på basis av uppgifterna i det fordonsregister som landskapet förvaltar.

Intäkten av grundskatten uppskattas vara 782 miljoner euro och den totala fordonsskatteintäkten 1 155 miljoner euro 2017.

Fordonsskatten gäller inga andra fordonskategorier än bilar.

Bilskatt tas med stöd av bilskattelagen (1482/1994) ut på personbilar, paketbilar och motorcyklar samt på fyrhjulingar i kategori L7, när de registreras eller tas i bruk i Finland för första gången.

Bilskatten baseras på fordonets värde så att fordonets allmänna skattepliktiga detaljhandelspris på den finska marknaden vid beskattningstidpunkten utgör beskattningsvärdet.

Skattesatsen för bilskatten för en personbil eller paketbil bestäms utifrån bilens specifika koldioxidutsläpp. Om någon sådan information inte finns att tillgå bestäms skattesatsen utifrån det beräknade koldioxidutsläppet enligt bilens totalmassa och drivkraft. Skatten för bilar med små och medelstora utsläpp sänks stegvis 2016–2019 i syfte att stärka den miljöstyrning som sker genom bilbeskattningen och förnya bilbeståndet i en utsläppssnålare riktning.

Någon sänkning av bilskatten på motorcyklar planeras inte i samband med detta. I fråga om motorcyklar har man inte allmänt tillgång till motsvarande uppgifter om specifika koldioxidutsläpp som i fråga om bilar. Skatten på motorcyklar är, beroende på motorns slagvolym, 9,8–24 procent av beskattningsvärdet. Motorns slagvolym kan emellertid anses grovt avspegla olika stora motorcyklars bränsleförbrukning, som har ett direkt samband med fordonets koldioxidutsläpp. Skatten på lätta eldrivna fordon i kategori L är 9,8 procent av beskattningsvärdet.

Skatten tas ut i vid beskattningen av nya fordon och fordon som importeras som begagnade. Skattesatsen för begagnade fordon bestäms enligt skattenivån för ett liknande fordon som redan tidigare registrerats i Finland. På så sätt säkerställer man en icke-diskriminerande behandling av importvaror i enlighet med kraven i unionsrätten. Den som i registret antecknas som fordonets ägare är skyldig att betala skatt. Inom handeln med nya fordon är det emellertid i regel ett av skattemyndigheten godkänt registrerat ombud som redovisar skatten till staten.

Tullen är skatteuppbördsmyndighet när det gäller bilskatt. Från ingången av 2017 överförs uppgifterna inom bilbeskattningen till Skatteförvaltningen.

Vid affärsmässig försäljning av fordon och anknyttande tjänster betalas mervärdesskatt på samma sätt som vid försäljning av andra varor och tjänster. Mervärdesskatt ska också betalas när en person som inte är skyldig att betala mervärdesskatt skaffar ett fordon utanför EU, och i vissa situationer också när fordonet skaffas i ett annat EU-medlemsland för att användas i Finland. Detta gäller nya motordrivna marktransportmedel som har en motor med en slagvolym på över 48 kubikcentimeter eller en effekt på över 7,2 kilowatt. Ett motorfordon betraktas som nytt om det har sålts högst sex månader efter det att det första gången togs i bruk eller om det har körts högst 6 000 kilometer. Mervärdesskatt betalas på det pris som debiterats köparen.

2.2 Bedömning av nuläget

Vid ingången av september 2016 var andra motorfordon än bilar antecknade som påställda i registret enligt följande:

Tabell 1. Motorfordon i trafik 1.9.2016

motorcyklar	L3/ L4	203 300
trehjulingar	L5	800
mopeder	L1 / L2	175 100
lätta fyrhjulingar	L6	9 400
tunga fyrhjulingar	L7	10 000
snöskotrar		63 200
traktorer		397 300

motorredskap		51 700
sammanlagt		910 800

Något över 200 000 motorcyklar var i trafik. Av dem var antalet lätta motorcyklar ca 28 700. Antalet personer som äger fler än en motorcykel är ca 31 000. När också avställda fordon beaktas är motorcykelbeståndet något över 260 000. Andelen motorcyklar i beståndet som antecknats som påställda är stor, sannolikt för att det före 2015 inte var möjligt att ställa av motorcyklar och för att det inte heller därefter i många fall varit nödvändigt. Eftersom det inte tas ut någon årlig skatt för motorcyklar har avställning inte motsvarande ekonomisk betydelse som i fråga om bilar. Därmed kan man inte direkt utifrån registeruppgifterna bedöma antalet motorcyklar som är i aktiv användning. Frågan kan också granskas utifrån försäkringsuppgifterna. År 2015 var något under 170 000 registrerade motorcyklar försäkrade, och det fanns ca 8 000 oregistrerade motorcyklar som varit försäkrade åtminstone en dag. Antalet motsvarar ca 74 000 försäkringsår.

Motorcyklar används huvudsakligen för fritidsverksamhet. Också när motorcyklar används för arbetsresor eller andra mobilitetsbehov används de ofta sekundärt, vid sidan av en bil. Mopeder, mopedbilar och lätta motorcyklar används sannolikt oftare för mobilitetsbehov, eftersom de som huvudsakligen använder sådana, dvs. ungdomar, inte ännu har möjlighet att skaffa körkort som berättigar till att föra en bil.

År 2015 registrerades ca 3 200 nya motorcyklar och ca 800 nya tre- och fyrhjulingar. Cirka 1 900 begagnade motorcyklar och strax under 200 begagnade fyrhjulingar importerades 2015. Både antalet fordon som registreras som nya och antalet fordon som importeras som begagnade har sjunkit under de senaste åren. Anskaffningen av motorcyklar och andra fordon i kategori L är starkt kopplad till de ekonomiska konjunkturerna. År 2007 registrerades sammanlagt ca 17 000 nya och begagnade motorcyklar.

Det minskade antalet registrerade fordon har också lett till att intäkten av fordonsskatt från fordon i kategori L har minskat. År 2017 bedöms skatteintäkten av fordon i kategori L vara 12 miljoner euro.

3 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN

3.1 Mål

Propositionen syftar till att i överensstämmelse med skrivningen i regeringsprogrammet införa en skatt på lätta motorfordon i syfte att öka statens skatteinkomster.

3.2 De viktigaste förslagen

Skatteobjektet samt avgränsningar

Bland motorfordon i kategori L ska skatten gälla vanliga motorcyklar samt vissa tre- och fyrhjulingar. Mopeder, lätta motorcyklar och mopedbilar lämnas utanför tillämpningsområdet, vilket kan motiveras med hänsyn till skattebetalningsförmågan. Sådana fordon används typiskt av ungdomar, eftersom de krav som gäller körrätten är lindrigare än i fråga om andra motorfordon. Dessutom har i synnerhet mopeder och lätta motorcyklar ett lägre värde än de större motorcyklarna. Antalet skattepliktiga motorfordon kommer således att vara ca 185 000.

Skatten ska inte heller gälla tunga motorfordon, som exempelvis traktorer och arbetsmaskiner. Till skillnad från motorcyklar är de nyttofordon som huvudsakligen är i yrkesmässig användning. Också snöskotrar föreslås stå utanför tillämpningsområdet för skatten. Snöskotrar som används på Åland omfattas inte av registreringsplikt, och för dem borde det därmed skapas ett separat deklarationsförfarande. Det skulle dessutom vara svårt att verkställa skattekontroll i terrängen. Av ovan nämnda skäl, och på grund av det låga skatteutfallet i fråga om snöskotrar, är det inte ändamålsenligt att inkludera snöskotrar i skatten.

För att skatten ska tas ut på ett enhetligt sätt föreslås det att den också ska gälla lätta motorfordon som enligt självstyrelselagstiftningen ska registreras på Åland.

Skattegrunden och skattebeloppet

Som skattegrund för skatten på lätta motorfordon kan inte liksom för bilar användas de specifika koldioxidutsläppen, eftersom uppgifter om dem bara finns att tillgå i fråga om de allra nyaste motorcyklarna. De specifika koldioxidutsläppen har sedan 2015 mätts i samband med typgodkännande. Enligt de nya reglerna kommer typgodkännande att krävas för alla nya motorcyklar från ingången av 2017. Eftersom motorcyklar har en lång livscykel kommer det att dröja länge innan man är i en sådan situation där beskattningen i någon nämnvärd grad kan baseras på registeruppgifter om utsläpp. Eftersom skatten också i övrigt tjänar ett statsfinansiellt syfte är det enklast att genomföra skatten som en proportionell skatt. Skattebeloppet föreslås vara 150 euro per år.

I fråga om skattepliktiga fordon föreslås det inte bli föreskrivet om några undantag som avviker från den nuvarande fordonsskattelagen. För att förvaltningskostnaderna och skattesystemet ska vara överskådliga kommer skattegrunden till denna del i största möjliga mån att hållas enhetlig med skattegrunden för bilar. Befriade från fordonsskatt är för närvarande exempelvis fordon som registrerats och besiktigats som museifordon, liksom också med vissa förbehåll fordon som används av personer med funktionsnedsättning. Motsvarande undantag ska alltså också tillämpas på skatten på lätta motorfordon.

Beskattningsförfarandet

Det föreslås att Trafiksäkerhetsverket ska ta ut skatten. På Åland ska på samma sätt som i fråga om fordonsskatten statens ämbetsverk på Åland vara skattemyndighet. Liksom i fråga om bilar ska beskattningen basera sig på registeruppgifter om motorfordon. Också i övrigt ska vid beskattningsförfarandet i stor utsträckning iakttas samma förfarande som för närvarande tillämpas vid fordonsbeskattningen. Med avvikelse från det som gäller i fråga om den fordonsskatt som tas ut för bilar ska skatten emellertid inte påverkas av att äganderätten till eller besittningen av fordonet överläts eller att fordonet ställs av under skatteperioden. Användningen av motorcyklar i trafik är säsongbetonad. Om beskattningen i likhet med beskattningen av bilar skulle basera sig på de dagar under vilka fordonet är anmält som påställt, skulle skattebeloppet per dag behöva vara mycket stort för att den målsatta årliga skatteintäkten skulle nås. Skatten skulle då ha betydande effekter på användarnas beteende. Det är därför ändamålsenligt att ta ut skatten för en skatteperiod på ett år, oberoende av hur mycket fordonet de facto används under skatteperioden. Om fordonet emellertid ställs av innan skatteperioden har löpt ut ska ingen skatt debiteras förrän fordonet åter tas i bruk. Påställning av fordonet inleder därmed en ny skatteperiod.

Enligt förslaget ska den första skatteperioden börja den dag lagen träder i kraft i fråga om de motorfordon som vid den tidpunkten är antecknade som påställda i registret. Skatteperioden för motorfordon som efter den tidpunkten antecknas i registret eller anmäls som påställda ska börja från datumet för registeranteckningen.

Enligt förslaget ska Trafiksäkerhetsverket debitera skatten med en debetsedel som sänds till den skattskyldige. Skattskyldig är den som antecknats som motorfordonets ägare i registret. Om emellertid någon annan än ägaren har antecknats som fordonets innehavare, ska innehavaren vara skattskyldig. Om i registret har antecknats flera ägare eller innehavare, ska de vara gemensamt ansvariga för betalningen av skatten. Enligt förslaget ska byte av ägare eller innehavare under skatteperioden inte påverka skattebeloppet, till skillnad från vad som gäller i fråga om fordonsbeskattningen av bilar. Den betalda skatten ska därmed följa med motorfordonet och komma den nya ägaren till godo fram till utgången av skatteperioden. När en ny skatteperiod börjar debiteras skatten av den nya ägare som finns antecknad i registret.

Det föreslås att skatten ska övervakas av polisen, Tullen och gränsbevakningsväsendet på motsvarande sätt som i fråga om fordonsskatten. Till en början kommer övervakningen närmast att bestå av kontroller i samband med den övriga trafikövervakningen, eftersom man inte på samma sätt som vid skattekontrollen av bilar kan utnyttja periodiska besiktningar för övervakningen. En besiktningssplikt liknande den som gäller bilar gäller också tunga och lätta fyrhjulingar, men inte motorcyklar. Till denna del håller emellertid EU-lagstiftningen på att förändras, eftersom besiktningssdirektivet anger att motorcyklar ska besiktigas eller alternativa trafiksäkerhetsåtgärder införas i fråga om motorcyklar. Avsikten är att en regeringsproposition om detta ska lämnas till riksdagen i början av 2017. Beroende på propositionens innehåll är det således möjligt att den periodiska besiktningen utsträcks till att också omfatta motorcyklar, vilket ger ökade möjligheter till effektiv skattekontroll. Om ett oregistrerat eller avställt fordon används i trafik utan att någon skatt har betalats, ska för fordonet på samma sätt som vid fordonsbeskattningen av bilar tas ut en kvarskatt som har karaktären av en sanktion. Om skatten inte betalas medför detta dessutom att fordonet beläggs med användningsförbud.

Eftersom skatten på lätta motorfordon till vissa delar avviker från den fordonsskatt som tas ut för bilar, föreslås det att en särskild skattelag stiftas för den nya skatten. I fråga om förfarandebestämmelserna föreslås det emellertid att det till vissa delar ska hänvisas till motsvarande bestämmelser i fordonsskattelagen.

Ändringen av fordonsskattelagen

I fordonsskattelagen föreslås också vissa ändringar. I lagen föreslås bestämmelser som gör det möjligt att övervaka beskattningen av fordonstrafiken på teknisk väg. Avsikten är att automatisera och effektivisera skattekontrollen exempelvis genom att utnyttja polisens övervakningskameror för hastighetsövervakning och anordningar för avläsning av registreringsskyltar.

4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER

4.1 Ekonomiska konsekvenser

Skatten bedöms öka statens skatteinkomster med ca 25 miljoner euro från och med 2017. Intäktskalkylen har gjorts under antagandet att 10 procent av skattepliktiga motorfordon anmäls som avställda av skatteskal. Det är emellertid möjligt att ett betydligt större antal fordon avställs och skat-

teintäkten därmed blir ännu mindre. Som jämförelse kan tas antalet motorcyklar som försäkrades 2015, vilket var ca 15 procent lägre än det antal motorcyklar som användes som grund för skatteintäktskalkylen. Av dem har dessutom en del varit försäkrade endast en kort tid. Därför är det möjligt att mer än 15 procent av de fordon som hör till tillämpningsområdet för skatten ställs av.

Den föreslagna skatten har inga nämnvärda konsekvenser för intäkterna från de övriga skatteslagen. Om försäljningen eller importen av bilskattepliktiga fordon minskar som en följd av införandet av skatten, kan också intäkten av den bilskatt som samlas in i samband med den första registreringen minska. Med tanke på statsfinanserna bedöms emellertid effekten vara ringa, eftersom den årliga intäkten av bilskatt från fordon i kategori L är ca 12 miljoner euro. Eftersom hushållens disponibla inkomster minskar kan den föreslagna skatten bedömas minska mervärdesskatteutfallet. Man kan anta att hushållens allmänna konsumtion minskar med ett belopp som motsvarar skattebeloppet, vilket skulle innebära att mervärdesskatteutfallet minskar med ca två miljoner euro varje år.

Avsikten är att det för skattepliktiga fordon som finns antecknade i registret ska tas ut skatt i förväg för en period på 12 månader, oavsett hur mycket fordonet används i trafik. Användningen av i synnerhet motorcyklar är i hög grad säsongbetonad. Därför kommer skattebeloppet att vara relativt högt i förhållande till antalet dagar som fordonet används. Exempelvis grundskatten inom fordons-skatten för bilar är i genomsnitt 0,67 euro per dag. Om en motorcykel används exempelvis 20–50 dagar om året, är skattebeloppet 3–7,5 euro för varje dag som den de facto används. Om motorcykeln ställs av mitt under skatteperioden påverkar detta inte skatten på samma sätt vid fordonsbeskattningen av bilar. Den skattskyldige kan undvika att betala skatt endast om motorcykeln är avställd eller avregistrerad när skatteperioden börjar.

Införandet av skatten ökar driftskostnaderna i fråga om skattepliktiga motorfordon. Skattebeloppet kan ställas i relation till priset på motorcyklar, som för de nya motorcyklar som beskattades 2015 var i genomsnitt drygt 12 000 euro. Prisvariationen är stor, eftersom det genomsnittliga priset på nya, lätta motorcyklar som inte omfattas av skatten var under 5 000 euro medan det genomsnittliga priset på motorcyklar på 125 kubik var över 15 000 euro. Motorcykelbeståndet är emellertid rätt gammalt, med en medelålder på ca 12 år, och priset på en begagnad motorcykel är klart lägre. Som lägst kostar en begagnad motorcykel ca 2 000 euro.

4.2 Konsekvenser för företagen

På basis av Statistikcentralens bokslutsstatistik finns i Finland ca 300 företag som säljer, underhåller och reparerar motorcyklar och delar och utrustning till dem. Deras sammanlagda omsättning är ca 300 miljoner euro och de sysselsätter drygt 800 personer. Dessutom säljs utrustning i anslutning till motorcykelkörning bl.a. i detaljhandeln. Införandet av skatten kan ha negativa effekter på anskaffningen och användningen av motorcyklar och på tjänsterna i anslutning till dem. Detta kan i sin tur påverka branschens allmänna verksamhetsförutsättningar. Dessutom kan värdet på de fordon som finns i handlarnas försäljnings- och utbyteslager sjunka något. Vilka konsekvenser beteendeförändringarna kan ha för branschen är svårt att mäta i siffror.

Cirka fem procent av de motorcyklar som kommer att omfattas av skatten ägs av företag. Skatten kommer emellertid att ha få direkta konsekvenser för företagen, eftersom företagen endast i ringa mån använder motorcyklar och andra fordon i kategori L i sin affärsverksamhet och eftersom ingen skatt behöver betalas för exempelvis motorcyklar i försäljningslager förrän de ställs på.

4.3 Miljökonsekvenser

Skatten införs för att tjäna ett statsfinansiellt syfte, snarare än mot bakgrund av miljöhänsyn. Införandet av skatten kommer inte att bidra till att bilbeståndet förnyas i en utsläppssnålare riktning. Å andra sidan står utsläppen från de motorfordon som kommer att omfattas av skatten för endast cirka en procent av de totala koldioxidutsläppen från vägtrafiken.

Utöver koldioxidutsläpp orsakar motorcykelkörandet hälsofarliga partikelutsläpp samt bullerskador. Skatten bidrar endast i ytterst ringa mån till att minska dessa negativa externa effekter.

4.3 Konsekvenser för myndighetsverksamheten

Avsikten är att Trafiksäkerhetsverket, som är huvudman för fordonstrafikregistret i Fastlandsfinland, ska ta ut skatten.

Införandet av den nya skatten kräver ändringar av engångskaraktär i Trafiksäkerhetsverkets informationssystem som beräknas föranleda kostnader till ett belopp av 250 000–300 000 euro. Också informationen till kunderna och utarbetandet av anvisningar och blanketter kommer att medföra extra arbete i form av en engångsinsats som kommer att kräva uppskattningsvis ett årsverke under det första året.

I samband med budgetpropositionen 2017 har för Trafiksäkerhetsverket år 2017 anvisats en miljon euro i tilläggsfinansiering för kostnaderna för båtskatten och skatten på motorfordon. Huvuddelen av det beloppet kommer att användas för informationssystemen. Kostnaderna för uppbörden av skatten på motorfordon bedöms vara några hundra tusen euro varje år.

För statens ämbetsverk på Åland bedöms kostnaderna av uppbörden bli ringa.

4.5 Samhälleliga konsekvenser

Införandet av skatten bedöms medföra att registeruppgifterna uppdateras mer effektivt än hittills. Samtidigt kan skatten medföra att motorfordon ställs av i syfte att undgå skatt. Genom den kvarskatt som föreslås som sanktion vill man emellertid minska förekomsten av missbruk.

På basis av fordonstrafikregistret och beskattningsmaterialet bedöms motorcykelägendet vara koncentrerat till de övre inkomstklasserna. Tre fjärdedelar av motorcykelägarna hör till den mest högavlönade hälften av den arbetsföra befolkningen, medan klart mer än hälften av alla motorcyklar ägs av personer i de tre högsta inkomstdecilerna, när gränserna för inkomstklasserna beräknas enligt den arbetsföra befolkningens inkomster. Fördelningen av de övriga fordonsklasserna enligt ägarens inkomstklass motsvarar i stor utsträckning fördelningen i fråga om motorcyklarna. När det gäller de lätta motorcyklar och lätta fyrhjulingar som inte kommer att omfattas av skatten finns ägarna i något större utsträckning också i den lägsta inkomstdecilen. Detta förklaras delvis av att dessa fordon på grund av körkortskraven typiskt används av ungdomar.

Utifrån beskattningsmaterialet går det emellertid inte att bilda några sådana hushåll som entydigt kunde användas som grund för den Gini-koefficient som normalt används vid bedömningen av inkomstfördelningskonsekvenserna. Sådana uppgifter finns i Statistikcentralens konsumtionsundersökning, men eftersom materialet baserar sig på intervjuer är det inexakt och omfattar också andra motorcyklar än sådana som föreslås bli omfattade av skatten. I en granskning enligt hushåll fördelar sig motorcykelägendet mer jämnt på olika inkomstklasser, med undantag för de allra lägsta in-

komstklasserna. I en sådan granskning skulle den föreslagna skatten mätt i Gini-koefficienten öka inkomstskillnaderna. Effekten på Gini-koefficienten skulle emellertid vara rätt liten, dvs. mindre än 0,01. Även om det av ovannämnda skäl finns många osäkerhetsfaktorer i talet, beskriver det tämligen väl i vilken riktning ändringen går, och hur stor effekten kan bli. Skatten får de största konsekvenserna för sådana hushåll som förfogar över flera motorcyklar.

Cirka 90 procent av dem som innehar en motorcykel som är i privat besittning samt fordon i kategorierna L5 och L7 är män. Den föreslagna skatten kommer därför att klart beröra män mer än kvinnor.

5 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN

Propositionen har samband med regeringsprogrammet för statsminister Juha Sipiläs regering och med de skattepolitiska riktlinjer som utarbetades hösten 2016 i samband med beredningen av 2017 års statsbudget.

Propositionen har beretts vid finansministeriet i samarbete med Trafiksäkerhetsverket.

Yttranden om utkastet till proposition begärdes av kommunikationsministeriet, justitieministeriet, Ålands landskapsregering, statens ämbetsverk på Åland, Polisstyrelsen, gränsbevakningsväsendet, Tullen, MP-Kauppiat ry, Suomen Motoristit ry, Teknisen Kaupan Liitto ry, Tekniska Handelsförbundet rf och Skattebetalarnas Centralförbund rf.

Yttranden lämnades av...

I yttrandena...

6 SAMBAND MED ANDRA PROPOSITIONER

Propositionen har samband med statsbudgeten för 2017 och beaktas i den första tilläggsbudgetpropositionen för 2017.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1.1 Lagen om skatt på lätta motorfordon

1 §. Lagens tillämpningsområde. Lagens tillämpningsområde definieras så att skatt ska betalas för motorfordon som registrerats i Finland eller som används i Finland. Tillämpningsområdet motsvarar tillämpningsområdet för den fordonsskatt som tas ut på bilar. Staten är skattetagare.

2 §. Skattepliktiga fordon. I 1 mom. fastställs vilka fordon som är skattepliktiga. Skattepliktiga ska vara i bestämmelserna om fordon avsedda motorcyklar i kategorierna L3 och L4, trehjulingar i kategori L5 och fordon och fyrhjulingar i kategori L7. Skatten ska alltså inte gälla motoriserade cyklar i kategorierna L1 och L2 eller två- eller trehjulinga mopeder. Inte heller lätta fyrhjulingar i kategori L6, dvs. närmast mopedbilar och vissa lätta fyrhjulingar för väg, ska vara skattepliktiga.

I lagförslaget används inte den preciserande kategorimärkning med bokstaven ”e” – exempelvis L3e – som används i den gällande fordonslagen, utan en mera generell märkning där utöver bokstaven L endast anges kategorinumret, exempelvis L3. Orsaken är att sättet på vilket fordonskategorin antecknas i fordonstrafikregistret varierar enligt den tidpunkt då de bestämmelser med stöd av vilka fordonet antecknades i registret utfärdades. Genom att i skattelagen ange endast bokstaven L och kategorinumret kommer således också de fordon i den berörda L-kategorin som har bokstaven ”e” i sin kategorimärkning att omfattas av skatteplikten.

Enlig förslaget ska ett fordon vara skattepliktigt om det har antecknats eller borde ha antecknats i det register som avses i lagen om fordonstrafikregistret eller i en motsvarande landskapslag för Åland. I denna lag ska med register avses båda dessa register. Utlandsregistrerade fordon som inte är registreringspliktiga i Finland ska inte omfattas av skatten. Närmare bestämmelser om tillfällig användning i Finland av fordon som registrerats eller tagits i bruk i utlandet finns i statsrådets förordning om registrering av fordon (893/2007). I förordningen finns flera bestämmelser om situationer där fordon får användas i Finland utan registrering. Förordningens 42 § gäller fordon som har registrerats i en stat inom Europeiska ekonomiska gemenskapen (EES) och för vilka det ska betalas bilskatt. Eftersom fordon i kategorierna L3, L4, L5 och L7 omfattas av bilskatt gäller bestämmelsen också dem. En person som är stadigvarande bosatt i Finland får i Finland använda ett fordon som är registrerat i en EES-stat under den i bilskattelagen avsedda tiden för skattefri användning och under de sju dagar som följer efter det. Fordonets förare ska då för en myndighet som övervakar trafiken styrka sin rätt till skattefri användning av fordonet genom en anmälan om ibruktagande som bekräftats av den skattemyndighet som verkställer bilbeskattningen. I 43 § i förordningen bestäms det om rätten för en fysisk person som är stadigvarande bosatt i en annan stat än Finland som har anslutit sig till Genève- och Wienkonventionerna rörande vägtrafik (FördrS 11/1959 och FördrS 30/1986) att använda ett fordon i Finland utan att registrera det. En sådan person får tillfälligt i Finland under högst ett år räknat från inresedagen använda ett för eget behov införd fordon i kategori L eller i en kategori som kan jämföras med den och som är registrerat i den fördragsslutande staten.

I 2 mom. föreslås det att sådana fordon i skattepliktiga kategorier som har en cylindervolym på högst 125 kubikcentimeter, exempelvis lätta motorcyklar, inte ska omfattas av skatten. Skatt ska inte heller tas ut för fordon i kategori L som drivs med hjälp av någon annan motorteknik än en förbränningsmotor, såsom exempelvis elfordon.

3 §. Skatteperiod. Enligt 1 mom. tas skatten ut för en löpande period på 12 månader. Skatteperioden är således inte bunden till ett kalenderår.

I 2 mom. föreslås bestämmelser om när skatteperioden börjar. Enligt förslaget börjar skatteperioden när ett fordon för vilket det inte har betalats skatt anmäls som påställt eller används i trafik. Skatteperioden börjar också när förutsättningar för skattefrihet inte längre föreligger i fråga om fordonet, och fordonet används i trafik. Skatten kommer inte att debiteras för alla fordon på samma gång, utan debiteringstidpunkten beror på när fordonet ställs på. Med påställning avses också att ett fordon registreras första gången, i det fall att fordonet inte anmäls som avställt. Avsikten är att en ny skatteperiod ska börja dagen efter den dag då den föregående perioden löper ut, om inte skattskyldigheten redan har upphört exempelvis på grund av att fordonet har antecknats som avställt.

4 §. Tidpunkten för fastställande av skatt. Enligt paragrafen tas skatten ut på basis av de uppgifter som finns antecknade i registret när skatteperioden börjar. Om fordonet inte är antecknat i registret, tas skatten enligt förslaget ut enligt de uppgifter som borde ha varit anmälda till registret när skatteperioden började. Det sistnämnda fallet ska gälla situationer där ett oregistrerat fordon påträffas i trafik. Om fordonet är registrerat men skatten har debiterats basis av föråldrade registeruppgifter och exempelvis fel skattskyldig har blivit påförd skatten, ska uppgifterna i första hand korrigeras genom en i registerlagstiftningen avsedd anmälan om ändringsregistrering.

5 §. Skattebelopp. Skatt på lätta motorfordon ska för alla skattepliktiga fordon tas ut i form av en proportionell skatt och till ett belopp av 150 euro för en skatteperiod på 12 månader.

Eftersom det inte rör sig om en likadan skatt som fordonsskatten för bilar, som beräknas per dag, föreslås i 2 mom. en preciserande bestämmelse om att avställning, slutlig avregistrering eller andra hinder för användningen av fordonet under skatteperioden inte påverkar beloppet av skatt som tas ut under skatteperioden. Avställning eller slutlig avregistrering kommer att påverka skattebeloppet först när den innevarande skatteperioden har löpt ut, eftersom ingen skatt längre kommer att tas ut under den följande skatteperioden.

6 §. Skattskyldighet. I paragrafen föreslås bestämmelser om hur skattskyldigheten bestäms. Enligt 1 mom. är den skyldig att betala skatt som när skatteperioden börjar är antecknad som fordonets ägare eller innehavare i registret.

I 2 mom. föreslås en precisering om att det alltid är innehavaren som är skattskyldig, i det fall att en innehavare finns antecknad i registret. Om det finns fler än en ägare eller innehavare, ska de alla vara skattskyldiga och solidariskt ansvariga för betalningen av skatten. I fråga om solidariskt ansvariga skattskyldiga ska emellertid skatten debiteras den person som antecknats i registret som fordons första ägare eller innehavare. Också i detta fall ska innehavarna vara skattskyldiga framom ägarna. En ägare och en innehavare är alltså inte samtidigt skattskyldig i fråga om samma fordon.

Om ett oregistrerat fordon används i trafik eller om uppgifter som antecknats i registret är oriktiga, ska den vara skattskyldig som borde ha varit antecknad som ägare eller innehavare i registret. Om saken inte kan klarläggas är den skattskyldig i vars användning fordonet ska anses ha varit. Ett fordons användare ska vara skattskyldig också om ett fordon för vilket det inte har betalats skatt har använts utan ägarens samtycke.

I 4 mom. föreslås bestämmelser om den tidpunkt då skattskyldigheten upphör. Eftersom skatten på lätta motorfordon inte kommer att beräknas per dag utan för en ettårsperiod gäller skattskyldigheten

minst 12 månader. Avställning, slutlig avregistrering, byte av ägare eller innehavare, inträdande av skattefrihet eller stöld av fordonet medför enligt förslaget först efter skatteperiodens slut att skattskyldigheten upphör.

7 §. Myndigheter. I paragrafen föreslås bestämmelser om myndigheternas behörighet. Trafiksäkerhetsverket är redan nu skatteuppbördsmyndighet för den fordonsskatt som tas ut för bilar. Förfarandet för beskattning av lätta motorfordon motsvarar enligt förslaget i stor utsträckning det som tillämpas vid fordonsbeskattningen. Därmed kommer Trafiksäkerhetsverket att ansvara för verkställandet av skatten, skatteuppbörden, utövandet av skattekontroll och för andra myndighetsuppgifter också när det gäller beskattningen av lätta motorfordon.

På Åland sköts fordonsbeskattningen för närvarande av statens ämbetsverk på Åland. Ämbetsverket kommer på motsvarande sätt att sköta de uppgifter som avser beskattningen av lätta motorfordon. I fråga om beskattningsuppgifterna kommer det som i denna lag eller i fordonsskattelagen föreskrivs om Trafiksäkerhetsverkets uppgifter att tillämpas också på statens ämbetsverk.

Med stöd av hänvisningen i 8 § kan Trafiksäkerhetsverket enligt förslaget överföra uppgifter av biträdande art som avser beskattningen av lätta motorfordon till en avtalspartner, på samma sätt som för närvarande i fråga om fordonsbeskattningen. Sådana biträdande uppgifter är exempelvis telefonrådgivning, postning eller registreringsuppgifter. Den beslutanderätt eller skattekontroll som myndigheten utövar kan inte anförtros någon annan än en myndighet som har fastställts som behörig enligt lag. På den som sköter uppgifter av biträdande art tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar.

Utöver att Trafiksäkerhetsverket har uppgifter som avser skattekontroll ska också Tullen, polisen och gränsbevakningsväsendet övervaka att skatten betalas och är korrekt, på samma sätt som de gör i fråga om fordonsbeskattningen.

I paragrafen föreslås också bestämmelser om förande av statens talan i ärenden som gäller ändringsökande och rättelse. På samma sätt som för närvarande inom fordonsbeskattningen ska Trafiksäkerhetsverkets skatteombudsman sköta den uppgiften.

8 §. Tillämpning av vissa lagar. Avsikten är att det på beskattningen av lätta motorfordon ska tillämpas ett förfarande som i största möjliga utsträckning är harmoniserat med det som tillämpas vid uttag av fordonsskatt för bilar. I denna lag föreslås därmed inga närmare bestämmelser om beskattningsförfarandet, utan i stället föreslås hänvisningar till de tillämpliga bestämmelserna i fordonskattelagen. Också i fråga om vissa materiella bestämmelser, exempelvis när det gäller skattebefrielse, är det mer ändamålsenligt att hänvisa till bestämmelserna i fordonsskattelagen än att ta in motsvarande detaljerade och omfattande bestämmelser i lagen om skatt på lätta motorfordon.

Bestämmelserna om skattefria fordon i fordonsskattelagen är tillämpliga på skatten på lätta motorfordon. Således ska t.ex. motorcyklar som registrerats som museifordon vara befriade från skatt. På skatten ska dessutom tillämpas de bestämmelser i fordonsskattelagen som gäller skatteuppbörd, skatteåterbäring, skatteförhöjning, efterbeskattning, kvarsfatt, förhandsavgörande, rättelse, skattebefrielse som beviljas personer med funktionsnedsättning, ändringsökande, användningsförbud, kringgående av skatt, uppgifter för att biträda myndigheten, tillsyn, skattelättnad, minsta belopp som tas ut, debiteras och återbärs, offentlighet i fråga om skatteuppgifter, elektronisk signatur samt straff i fordonsskattelagen.

Om inte något annat föreskrivs i den föreslagna lagen eller i fordonsskattelagen ska i fråga om skatt på lätta motorfordon i tillämpliga delar iakttas vad som föreskrivs i lagen om skatteuppbörd (609/2005) eller med stöd av den samt vad som föreskrivs i lagen om skattetillägg och förseningsränta (1556/1995) och lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

Fastställandet av vilka fordon som ska vara skattepliktiga påverkas också av bestämmelserna om registrering av fordon och om fordonsteknik. Därför ska på skatten på lätta motorfordon tillämpas vad som föreskrivs om fordonskategorier och registreringsplikt i den relevanta EU-lagstiftningen och i fordonslagen och vägtrafiklagen (267/1981) och med stöd av dem.

I fråga om användningen och utlämnandet av beskattningsuppgifter ska bestämmelserna i lagen om fordonstrafikregistret iakttas i tillämpliga delar. I fråga om offentlighet för och utlämnande av skatteuppgifter gäller dock primärt 63 § i fordonsskattelagen. Med stöd av den paragrafen ska uppgifter om skatt på lätta motorfordon vara offentliga, med undantag av handlingar som gäller den skattskyldiges hälsa, ansökningar om skattelättnad och betalningsuppskov samt ansökningar om befrielse från användningsförbud. Den som köper t.ex. en motorcykel ska ha rätt att av skattemyndigheten få uppgifter om den tid för vilken skatt har betalats eller om när den innevarande skatteperioden för motorcykeln löper ut.

Om bestämmelserna i den övriga lagstiftningen strider mot bestämmelserna i lagen om skatt på lätta motorfordon, ska bestämmelserna i den lagen tillämpas på skatteuppbörden. Bestämmelserna i fordonsskattelagen ska tillämpas sekundärt. De övriga lagar som nämns i paragrafen blir tillämpliga till den del som inte något annat föreskrivs i lagen om skatt på lätta motorfordon eller fordonsskattelagen.

9 §. Ikraftträdande. Lagen föreslås träda i kraft den 1 maj 2017. Från den tidpunkten ska skatt tas ut för fordon som är registrerade eller borde vara registrerade för användning i trafik.

1.2. Fordonsskattelagen

21 §. Sändning av debetsedel och annat meddelande eller beslut. Enligt 1 mom. sänder Trafiksäkerhetsverket debetsedel, annat meddelande och beslut till den skattskyldige under den adress som finns antecknad i fordonsregistret. Andra än enskilda kan också anmäla en separat faktureringsadress. Eftersom adressuppgifter inte alltid hålls uppdaterade i fordonstrafikregistret föreslås i momentet en bestämmelse om möjligheten att även sända debetsedlar, andra meddelanden och beslut under den adress som antecknats i företagsdatasystemet eller befolkningsdatasystemet. Därmed kan den adressförändring som den skattskyldige anmält till befolkningsdatasystemet eller företagsdatasystemet automatiskt användas som leveransadress för debetsedeln, om företaget inte har angett en separat faktureringsadress. Med stöd av de hänvisningsbestämmelser som ingår i lagförslagen gäller bestämmelsen utöver fordonsbeskattning av bilar även beskattningen av båtar och lätta motorfordon.

57 §. Tillsyn. Paragrafen gäller övervakningen av fordonsbeskattningen. Fordonsbeskattningen övervakas av Trafiksäkerhetsverket samt polisen, Tullen och gränsbevakningsväsendet. I nuläget övervakar polisen körhastigheter med utrustning för automatisk hastighetskontroll. Dessutom har man i polisbilarna tagit i bruk anordningar för automatisk avläsning av registreringsskyltar, som gör det möjligt att identifiera obesiktigade fordon i trafiken och notera om fordonet har anmälts som avställt eller om det har belagts med användningsförbud på grund av obetald fordonsskatt. För närvarande övervakar polisen trafiken i enlighet med 28 och 29 § i polislagen (493/1995). Övervakning

får endast ske för upprätthållande av allmän ordning och säkerhet, förebyggande av brott, identifiering av personer som är misstänkta för brott samt för bevakning av särskilda övervakningsobjekt. Med stöd av polislagen får polisen använda teknisk övervakning exempelvis för att övervaka skattebrott men inte uteslutande för att övervaka beskattningen av fordonstrafiken.

I 2 mom. föreslås en ny bestämmelse om skattekontroll med hjälp av teknisk utrustning. Den tekniska övervakningen ska gälla forskaffningsmedel som används i trafik. Avsikten är att kamerabilder från hastighetsövervakningen, information från anordningar för avläsning av registreringsskyltar eller information som man fått med hjälp av annan teknisk utrustning ska kunna användas för att övervaka beskattningen av fordonstrafiken. Övervakningen ska kunna genomföras som fortlöpande eller upprepade automatisk kameraövervakning, bildupptagning eller registrering av annan övervakningsinformation. Bestämmelsen har formulerats på ett sätt som beaktar utvecklingen inom den tekniska övervakningen så att övervakningen också kan basera sig på annat än fotografering av registreringsskyltar. En framtida övervakningsmetod kan vara exempelvis automatisk avläsning och registrering av data som sänds från fordonsutrustning. För tydlighetens skull föreslås i bestämmelsen ett konstaterande av att den som ordnar eller verkställer övervakningen ska förvissa sig om att kameraövervakningen eller registreringen av annan övervakningsinformation inte avser hemfridskyddade områden eller utrymmen. Det föreslås att de uppgifter som samlas in i samband med den tekniska övervakningen ska lagras i fordonstrafikregistret. På behandlingen av uppgifterna ska då tillämpas bestämmelserna i lagen om fordonstrafikregistret.

Med stöd av de hänvisningsbestämmelser som ingår i lagförslagen kan bestämmelsen om teknisk övervakning också tillämpas på övervakningen av beskattningen av lätta motorfordon eller båtar.

2 Ikraftträdande

Lagarna avses träda i kraft den 1 maj 2017.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag om skatt på lätta motorfordon

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 § Lagens tillämpningsområde

För lätta motorfordon som registrerats i Finland eller som används i Finland ska till staten betalas skatt på lätta motorfordon enligt vad som föreskrivs i denna lag.

2 § Skattepliktiga fordon

Fordon i kategorierna L3, L4, L5 och L7 som har antecknats eller borde ha antecknats i det register som avses i lagen om fordonstrafikregistret (541/2003) eller i en motsvarande landskapslag för Åland (*register*) är skattepliktiga.

Skattepliktiga är dock inte sådana fordon i kategorier som nämns i 1 mom. som har en cylindervolymer på högst 125 kubikcentimeter eller som drivs med hjälp av någon annan motorteknik än en förbränningsmotor.

3 § Skatteperiod

Skatt tas ut för en skatteperiod på 12 månader.

Skatteperioden börjar när ett fordon för vilket skatt inte har betalats anmäls som påställt eller används i trafik. Om inte skattskyldigheten för fordonet har upphört med stöd av 6 § 4 mom., börjar följande skatteperiod dagen efter den dag då den föregående skatteperioden löper ut.

4 § Tidpunkten för fastställande av skatt

Skatten tas ut på basis av de uppgifter som finns antecknade i registret, eller i det fall att fordonet är oregistrerat, de uppgifter som borde ha varit anmälda till registret, när skatteperioden börjar.

5 § Skattebelopp

Skattebeloppet är 150 euro per skatteperiod.

Avställning eller slutlig avregistrering av fordonet eller andra hinder för användningen av fordonet under skatteperioden påverkar inte beloppet av den skatt som tas ut under skatteperioden.

6 § Skattskyldighet

Den som är antecknad som fordonets ägare eller innehavare i registret när skatteperioden börjar är skyldig att betala skatt.

Om såväl ägaren som innehavaren finns antecknade i registret, är det innehavaren som är skattskyldig. Finns det fler än en skattskyldig är de solidariskt ansvariga för betalningen av skatten.

Om ett oregistrerat fordon används i trafik eller om uppgifter som antecknats i registret är oriktiga, är den skattskyldig som borde ha varit antecknad som ägare eller innehavare i registret. Om det inte kan visas vem som är ägare eller innehavare eller om ett avställt eller oregistrerat fordon har använts utan ägarens eller innehavarens samtycke och det inte i enlighet med 1 mom. har tagits ut skatt för fordonet under skatteperioden, är den skattskyldig i vars användning fordonet ska anses ha varit.

Skattskyldigheten upphör när den skatteperiod löper ut under vilken

- 1) i registret antecknas att fordonet avregistreras slutligt,
- 2) i registret antecknas att fordonet ställs av, under förutsättning att registeranteckningen är i kraft den dag då skatteperioden löper ut,
- 3) uppgifterna om fordonets ägare eller innehavare ändras så att skatten ska debiteras av en ny skattskyldig under följande skatteperiod,
- 4) förutsättningar för skattefrihet inträder, eller
- 5) fordonet har anmälts till polisen som tillgripet, under förutsättning att en registeranteckning om detta är i kraft den dag då skatteperioden löper ut.

7 § Myndigheter

Trafiksäkerhetsverket ansvarar för verkställandet av beskattningen, för skatteuppbörden och för skattekontrollen samt för andra i denna lag föreskrivna myndighetsuppgifter, om inte något annat föreskrivs i denna lag. I landskapet Åland sköter statens ämbetsverk på Åland motsvarande uppgifter. Till denna del tillämpas på statens ämbetsverk på Åland det som föreskrivs i fråga om Trafiksäkerhetsverket.

Tullen, polisen och gränsbevakningsväsendet övervakar att skatten betalas och att den är korrekt.

Trafiksäkerhetsverkets skatteombud bevakar statens intresse i ärenden som gäller ändringssökande och rättelse.

8 § Tillämpningen av vissa lagar

Om inte något annat föreskrivs i denna lag, iakttas i fråga om solidariskt ansvariga skattskyldiga, fordon som är befriade från skatten på lätta motorfordon, skatteuppbörd, indrivning, skatteförhöjning, efterbeskattning, kvarskatt, förhandsavgörande, rättelse, skattebefrielse som beviljas personer med funktionsnedsättning, ändringssökande, uppgifter av biträdande art, tillsyn, användningsförbud, kringgående av skatt, skattelättnad, minsta belopp som tas ut, debiteras och återbärs, offentlighet i fråga om skatteuppgifter, elektronisk signatur och straff vad som i 5 § 4 mom., 12, 15, 21–25, 30, 35–37, 45–47, 47 a, 48–52, 54–55, 56 § 3 mom., 57–63 och 65–66 § i fordonsskattelagen föreskrivs om fordonsskatt.

Till den del som inte något annat föreskrivs i denna lag eller i de bestämmelser i fordonsskattelagen som nämns i 1 mom., iakttas i fråga om skatt på lätta motorfordon i tillämpliga delar vad som föreskrivs i lagen om skatteuppbörd (609/2005) eller med stöd av den samt vad som föreskrivs i lagen om skattetillägg och förseningsränta (1556/1995) och lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

Om inte något annat föreskrivs i denna lag, tillämpas på klassificering av fordon och registreringskyldighet för fordon fordonslagen och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den samt de grunder som fastställts i vägtrafiklagen (267/1981) och med stöd av den. På fordon som är registrerade eller borde ha registrerats i landskapet Åland tillämpas på motsvarande sätt bestämmelserna i Ålands landskapslagstiftning.

Om inte något annat föreskrivs i denna lag, iakttas i fråga om användning och utlämnande av beskattningsuppgifter i tillämpliga delar bestämmelserna i fordonstrafikregistret.

9 § Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20.

2.

Lag om ändring av 21 och 57 § i fordonsskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i fordonsskattelagen (1281/2003) 21 § 1 mom., sådant det lyder i lag 1317/2011, och fogas till 57 §, sådan den lyder i lag 1327/2009, ett nytt 2 mom. som följer:

21 § Sändning av debetsedel och annat meddelande eller beslut

Trafiksäkerhetsverket sänder debetsedel, annat meddelande och beslut under den adress som finns antecknad i fordonregistret, företagsdatasystemet eller befolkningsdatasystemet. Andra än enskilda kan skriftligen anmäla adressen för fakturering av fordonsskatt till Trafiksäkerhetsverket. Om inte annat visas, anses delgivningen av en handling ha skett den sjunde dagen efter det att verket har lämnat handlingen till befordran av posten eller någon annan avtalspartner som sköter liknande uppgifter.

57 § Tillsyn

Tillsynsmyndigheterna kan genomföra kontrollen av fordonsskatten genom kameraövervakning eller genom att på annat sätt med hjälp av teknisk utrustning registrera information om fordon i trafiken. Den automatiska kameraövervakningen eller bildupptagningen eller registreringen av annan övervakningsinformation kan vara fortlöpande eller upprepad. Kameraövervakningen eller registreringen av annan information får emellertid inte avse hemfridsskyddade områden.

Denna lag träder i kraft den 20 .